

Søknad om hjelpeverge

1. Den som trenger hjelpeverge			
Etternavn		Fødselsnummer	
For-/mellomnavn			
Adresse			
2. Behov for hjelpeverge			
Grunnlag for søknad om hjelpeverge:			
☐ Skifte av dødsbo	☐ Separasjon/skilsmissebo	☐ Utleie/oppsigelse av bolig	
☐ Rettssak	☐ Utskriving fra institusjon	☐ Hjelpeverge etter sosialtjenesteloven kapittel 4A	
☐ Salg av bolig	☐ Annet for eksempel generell økonomisk bistand, representasjon overfor offentlig myndighet (gi opplysninger nedenfor eller på side 3)		
3. Foreløpig økonomisk oversikt (fylles ut med de nå kjente opplysninger):			
A. Inntekter:	<input type="text"/>	B. Formue	
Utgifter:	<input type="text"/>	Eiendom/leilighet:	<input type="text"/>
Netto pr. måned:	<input type="text"/>	Bankinnskudd:	<input type="text"/>
		Verdipapirer:	<input type="text"/>
		Annet (kunst, båt, bil med mer):	<input type="text"/>
		Gjeld:	<input type="text"/>
		Netto formue:	<input type="text"/>
4. Forslag til hjelpeverge			
Den som skal oppnevnes må være over 18 år, ikke umyndiggjort eller selv ha hjelpeverge, være skikket og ha ordnet økonomi. Ektefelle bør oppnevnes med mindre denne ønsker å bli fritatt eller den hjelpevergetrengendes interesser tilsier at en annen oppnevnes.			
Etternavn			
For-/mellomnavn			
Adresse			
Telefon privat	Telefon arbeid	Fødselsnummer	Yrke
Slektsmessig tilknytning til vedkommende:			
Foreligger det interessemotsetninger mellom den foreslåtte hjelpevergen og den hjelpevergetrengende? ☐ Ja ☐ Nei			
Hvis ja, hvilke motsetninger:			
Er det enighet blant de nærmeste pårørende?			
☐ Ja	☐ Nei	Hvis ikke, gi nærmere opplysninger på side 3 (pkt. 9) eller på eget ark.	

5. Samtykke fra den hjelpevergetrengende			
Sted			Dato
Signatur			
Hvis samtykke ikke er mulig eller av særlige grunner er utilrådelig, må det fremgå av legeerklæringen - se punkt 8.2.			
6. Oversikt over den hjelpevergetrengendes pårørende (ektefelle/samboer/barn/søsken og lignende)			
Dersom flere pårørende ønskes oppført kan felt 9 på neste side benyttes.			
Etternavn		For-/mellomnavn	
Adresse		Telefon privat	Telefon arbeid
Etternavn		For-/mellomnavn	
Adresse		Telefon privat	Telefon arbeid
7. Søker, se vergemålsloven § 90 a annet ledd nr. 1			
Etternavn			
For-/mellomnavn			
Adresse			
Telefon privat	Telefon arbeid	Alder	Yrke
Dato	Signatur		
8. Legeerklæring			
Legeerklæringen påføres her eller i egen erklæring som legen sender direkte til overformynderiet, jf. vergemålsloven § 90 a første ledd og annet ledd nr. 2 og 3.			
8.1. Diagnose			
Sinnslidelse, andre psykiske forstyrrelser, senil demens, psykisk utviklingshemming eller legemlig funksjonshemming - angi diagnose:			
Det bekreftes at diagnosen er truffet på grunnlag av personlig undersøkelse av pasienten og at denne på grunn av sin sykdom ikke kan ivareta sine anliggender.			
☐ Ja ☐ Nei			
8.2. Erklæring når pasientens samtykke ikke foreligger			
Er pasientens samtykke umulig eller av særlige grunner utilrådelig å innhente?			☐ Ja ☐ Nei
Eventuell begrunnelse, hvis det ikke fremgår klart av diagnosen:			
Dato	Legens navn		
Legens adresse			
Institusjonens navn			
Institusjonens adresse			
Legens signatur og stempel			

9. Eventuelle merknader eller tilleggsopplysninger

Veiledning til søknad om hjelpeverge

Søknad sendes overformyndieret i den kommunen den hjelpetrequende er bosatt. Personopplysningene vil bli registrert og lagret i overformyndierets datasystem.

A. Hva hjelpeverge betyr

1. Generelt

Definisjon: Hjelpeverge kan oppnevnes for myndige personer som pga. sinnslidelse, andre psykiske forstyrrelser, senil demens, psykisk utviklingshemming eller legemlig funksjonshemming ikke kan vareta sine anliggender.

Hjelpevergen er i hovedsak vedkommendes økonomiske forvalter og rettslige representant. Oppnevning av hjelpeverge medfører ikke at den hjelpetrequende umyndiggjøres. Hjelpevergeordningen er frivillig og er avhengig av vedkommendes samtykke. Samtykke kan erstattes av legeerklæring som bekrefter at samtykke ikke er mulig eller av særlige grunner utilrådelig å innhente.

Hjelpevergens oppdrag skal avgrenses etter den hjelpetrequendes behov. Vervet avsluttes når vilkårene for å ha hjelpeverge ikke lenger er til stede. Hvis vedkommendes behov kan dekkes ved andre og mindre inngripende ordninger, som for eksempel faste oppdrag i bank eller forvaltning av pensjon og trygd gjennom sosialkontoret, skal slike ordninger fortrinnsvis velges, og vilkårene for hjelpeverge er ikke til stede.

En hjelpeverge kan oppnevnes for å ivareta den hjelpevergetrequendes interesser i sin alminnelighet eller for enkelte særlige anliggender. Hjelpevergen skal da snarest sende overformyndieret en fullstendig oversikt over vedkommendes økonomiske status, føre løpende regnskap for sine disposisjoner over den hjelpevergetrequendes midler, sende overformyndieret årsregnskap og kopi av selvangivelse. Vergens forvaltning av verdier skal være forsvarlig.

Den hjelpevergetrequende skal uttale seg/delta i avgjørelser han kan forstå. Hjelpevergen skal sørge for å innhente overformyndierets forhåndssamtykke i de saker hvor vergemålsloven krever slikt samtykke, for eksempel utleie/salg/pantsettelse av fast eiendom/bolig/innbo og løssøre med mer.

Hjelpevergens nødvendige utgifter dekkes vanligvis av den hjelpevergetrequende selv. I særlige tilfelle kan tapt arbeidsinntekt eller vederlag for arbeidet også dekkes. Slike krav avgjøres av overformyndieret.

2. Spesielt om sosialtjenesteloven kapittel 4A

I medhold av sosialtjenesteloven kapittel 4 A kan det for personer med psykisk utviklingshemming være aktuelt å bruke tvang eller makt eller tekniske innretninger for varsling som ledd i tjenester etter sosialtjenesteloven. Dersom hjelpeverge eller verge ikke allerede er oppnevnt og kommunen anser det aktuelt å fatte vedtak om bruk av tvang eller makt, skal hjelpeverge oppnevnes, jf. loven § 4A-3 tredje ledd.

Har kommunen satt igang tiltak etter sosialtjenesteloven § 4A-5 tredje ledd bokstav a), skal hjelpevergen ha melding om tiltakene og opplysning om klageadgang i forhold til de skadeavergende tiltak, se § 4A-7 første ledd.

Har kommunen truffet atferdsendrende tiltak etter loven § 4A-5 tredje ledd bokstav b) eller omsorgstiltak etter bokstav c) skal hjelpevergen høres før det treffes vedtak om bruk av tvang. I tillegg skal det gis opplysninger om fylkesmannens overprøvnings- og tilsynsmyndighet, se § 4A-3 andre og tredje ledd.

Det kreves ikke samtykke fra tjenestemottakeren selv eller fra hjelpevergen for at et vedtak om tvang etter kapittel 4 A skal være gyldig. Hjelpevergen har altså ingen formell beslutningsmyndighet i saker etter sosialtjenesteloven, men har en viktig funksjon når det gjelder å ivareta den utviklingshemmedes interesser under saksgangen.

B. Bemerkninger til de enkelte punkter i søknaden

NB! Ved oppnevning bare i medhold av sosialtjenesteloven § 4A-3 tredje ledd skal ikke punktene 3, 5, 8, 8.1 og 8.2 fylles ut.

1. Den som trenger hjelpeverge

Dersom vedkommende bor på institusjon, bes institusjonen opplyst.

2. Behov

I tillegg til de medisinske vilkårene må det foreligge et behov f. eks. formue av en viss størrelse, vedkommende er part i rettssak eller et skifte, han skal flytte fra institusjon eller det er nødvendig å avvikle bolig. Det er viktig at behovet opplyses mest mulig da dette er grunnlag for omfanget av hjelpevergens oppdrag. Ved oppnevning av hjelpeverge etter sosialtjenesteloven § 4 A-3 tredje ledd, forutsettes det å foreligge et behov slik at det skal oppnevnes hjelpeverge uten vurdering.

3. Økonomisk oversikt

Her fylles inn de økonomiske opplysninger man har om vedkommende hjelpevergetrequende.

4. Hvem kan oppnevnes som hjelpeverge

Den som oppnevnes må være myndig, ikke selv ha hjelpeverge, ha en ordnet økonomi og ikke ha motstridende interesser med vedkommende. Den som oppnevnes bør være bosatt i samme kommune som vedkommende. Ektefellen oppnevnes hvis ikke denne ønsker å slippe eller vedkommendes interesser tilsier at en annen person oppnevnes, se vergemålsloven § 90 e. Nære pårørende kan oppnevnes, så sant de ikke har motstridende interesser, for eksempel at de er arvinger i samme bo. Dersom det ikke er forslag om hvem som kan oppnevnes, vil overformyndieret oppnevne en nøytral hjelpeverge, for eksempel en advokat som vil bli honorert av vedkommendes midler.

5. Samtykke

Samtykke må foreligge fra den hjelpevergetrequende med mindre det fremgår av legeerklæringen at samtykke ikke kan innhentes eller av særlige grunner er utilrådelig å innhente.

6. Pårørende

De som er pårørende må føres opp.

7. Søker

Den som søker kan være den hjelpevergetrequende selv, ektefelle, foreldre, myndige barn/barnebarn, søsken, svoger/ svigerinne eller ansvarshavende lege eller tilsynslege ved helseinstitusjon der vedkommende er innlagt. Etter sosialtjenesteloven § 4 A-3 tredje ledd skal kommunen begjære oppnevning i visse tilfelle.

Legeerklæring

Det må foreligge legeerklæring.